

UPPVIDINGE FÅGELKLUBB

informerar

Hösten 2023

Ansvarig utgivare och redaktör: Rolf Lilja

Hemsida: www.uppvidingefagel.se

E-post: uppvidingefagel@gmail.com

Bidrag till tidningen skickas

per E-post eller brev till

Rolf Lilja, Sjösåsvägen 16,

363 41 BRAÅS

Klubbtidningen utkommer med två nummer

per år. Den finns även att läsa på hemsidan

under fliken Arkivet - Klubbtidningen

Nästa nummer

kommer ut våren 2024

Ett nattligt besök i Vithults naturreservat

En vårnatt i en månbelyst skog med inriktning på att lyssna efter nattaktiva fåglar är en unik och magisk upplevelse. Den nattliga resan genom skogen låter dig uppleva naturen på ett annorlunda sätt, vid en tidpunkt när de flesta människor har gått och lagt sig. Skogen är tyst och lugn och endast nattens ljud bryter tystnaden. Det är både fascinerande och spännande att alldeles ensam tillbringa några nattliga timmar, omgiven av tystnad och mörker. Det är som om skogen lever sitt egna liv när ingen annan är där för att störa den. Man får uppleva både kända och okända läten. Nattens mörker ger också ett annat perspektiv på skogen, det blir som en annan värld där ens sinne skärps och man blir mer uppmärksam på detaljer.

Kanske är det just denna känsla av att vara en del av något större och mer mystiskt som gör att många söker sig till skogen för att finna ro och avkoppling.

Jag har nu under många år gjort en eller två besök i reservatet varje vår för att lyssna efter ugglor. Motsvarande tur görs även under försommaren och då med inriktning på nattskärar. De första stoppen, strax efter att solen gått ner, bjuder framför allt på sjungande taltrast. Dubbeltrast och koltrast stämmer in i kören och allt ackompanjeras av rödhakens omväxlande sång där ingen strof verkar vara den andra lik. Efter ett tag tunnas dessa fågelröster ut. Sakta, och helt tyst, smyger sig skymningen dunkelt in bland tallar och granar.

Vägskalet Tassafloen var förr ett bra ställe för att lyssna efter ugglor. Den

gamla skogen stod tät intill vägen på båda sidor. Nu är det bara skogen norr om vägen, ingående i reservatet, som är kvar. På södra sidan gapar ett stort hygge. Tassafloen, ett spännande namn. Möjligtvis en kombination av ordet tassemark (ödslig trakt, obyggd) och flo (dialektalt ord för grund våtmark). En intensivt spelande enkelbeckasin väcker tanken om det kan finnas, trots att många år förflutit, en sorts igenkänning mellan fågel och gammal våtmark. Medge att det finns en skön poesi i en sådan tanke.

Vid stoppet lite söder om torpet Nyholmen, hörs så den efterlängttande visslingen. Sparvugglan sitter alldeles nära vägen, flyger ibland över till andra sidan och fortsätter med sin taktfast, upprepade vissling. Man slås av hur kraftig visslingen är när man hör den så nära. Flera gånger byter fågeln sida av vägen. Mina ögon, som gradvis börjat vänja sig vid mörkret, ser allt fler detaljer runt omkring, men upptäcker inte ugglan. Helt abrupt slutar den, kanske dags att börja jaga i stället.

Skapad vy utifrån min minnesbild från det nattliga besöket

Temperaturen är kännbart på väg mot minusgrader och jag bestämmer mig för att parkera bilen vid Stora Brorsmåla. Går en sväng på ängarna och börjar därefter vandra mot Träholmsjön. Månen står nu högt och lyser upp vägen för mig.

Plötsligt, på långt håll, hörs pärlugglans lite ödesmättade läte. Låter som den sitter i riktning mot gamla urskogsreservatet, i så fall en passande plats. Framme vid plattformen hörs lätet lite starkare och bekräftar riktningen. Den kylslagna natten lägger nog lite sordin på aktiviteterna. Några enkelbeckasiner är dock uppe och spelar. En tofsvipa låter höra sitt kvidande läte och änderna verkar bråka lite med varandra. En morkulla drar förbi och i vattenspeglarna framför tornet har hanarna av den vanliga grodan fullt upp med att försöka imponera på honorna.

Går sakta tillbaka, ackompanjerad av pärlugglans idoga poande. Just när jag ska sätta mig i bilen hörs någonstans ovanifrån bläsandshannens kraftiga vissling ”vio – vio”, ibland ett lite mer utdraget ”viiiio”. Strax passerar flocken nästan rakt över mig, och då märks hur starkt och vitt ljudande lätet är.

Fortsätter och kör sakta i riktning mot de östra delarna, alldeles utanför reservatet. Längtan efter fika och kaffe gör sig påmind och jag har dessutom hört, på långt håll, en kattuggla i den riktningen. Jag har en favoritstubbe en bit bort, bredvid Tängsjövägen, perfekt för ändamålet. Med månen som följeslagare är det lätt att hitta

vägen dit. Det visar sig att det är just i detta område ugglan håller till. Att ta en nattlig fika tillsammans med en ropande kattuggla kan varmt rekommenderas. Det vibrerande ropet från hannen flyter lugnt genom skogen som en melodi, njutbart och vackert. Månens sken mellan träden får skuggorna att röra sig över marken. En plötslig vindpust, ett kort synintryck får mig att haka till. Ett par vildsvin vid vägkanten en bit härifrån får min fantasi att gå igång. Inte några fikakompisar man precis hälsar välkomna. En diskret hostning men inget händer. Allt är stilla och förklaringen är att en buske, som under dagtid aldrig blir något annat än en buske, kan i månens nattliga sken formas till den mest fantasifulla varelse. Kaffet är slut, nattkylan gör sig påmind och jag börjar gå mot bilen. Kattugglan har gjort en paus, vinden har gått till ro och det är nu alldeles tyst.

Kanske detta är en av de sista nätterna jag kommer att få uppleva tystnaden här i ”min skog”. Många nattliga besök med spännande upplevelser. Oförglömliga möten med djur både på marken och i luften. Tyvärr kommer nog tystnaden, den roigivande som både människa och djur behöver, snart inte att kunna hittas någonstans.

I samband med utökningen av Vit-hultsreservatet 2014 skrev Länsstyrelsen in följande syfte ”**det rörliga friluftslivet ska ges möjlighet till naturupplevelser med vildmarkskänsla**

i ett större naturområde som utmärks av stillhet och ostördhet.”

Trafikljud från 31:an västerut, tillsammans med flygets ljud ovanifrån bryter redan idag tystnaden. Nästa vår kommer detta att ha utökats med vindkraftens ljud och ljus både norr,

öster och söder om området. Tyvärr har ett av de viktigaste syftena med reservatet gått förlorat. Allt som återstår, av det som en gång ansågs viktigt, är nu bara en text på ett papper.

/ Rolf Lilja

Comeback för svarthakedopping

På några mansåldrar har svart-hakedopping färdats från karaktärsfågel i Kronoberg till försvinnandets rand. 2023 genomfördes den första häckningen i länet på fem år. Kanske banar föryringen väg för en återkolonisering av en av Sveriges vackraste och mest uppskattade fåglar.

Brandgula dubbeltofsar. Glödande rött öga. Kindskägg och rygg svart som tusch. På 1970-talet blev svart-hakedopping min entrébiljett till fågelskådning. Då fanns fågeln lite varstans i länet, helst i vass- och vegetationsrika småsjöar, gärna i anslutning till häckande skrattmåsar. Några veckor före skolavslutningen i årskurs fem hade en klasskamrat fått

Svarthakedopping. Foto: Thomas Hultquist

låna både kikare och Erik Rosenbergs *Fåglar i Sverige* av en fågelkunnig storebror. Med utrustningen följde även en uppmaning: Ta er till Gölasjön, där finns något alldeles extra. Med cykel tog vi oss till den lilla skogssjön några kilometer öster om Växjö. En tallbevuxen udde erbjöd utsikt. Snart hittades även det vi sökte. Under skrattmåsans skrån och fladdrande vita vingtak rörde sig doppingarna lugnt och värdigt, till synes teddybjörnsmjuka, svepta i kopparrött och eldfängt siden.

Att fastna för svarthakedopping är lätt. Efter några fågelskådande årtionden med pliktskyldiga uppdykanden och sensommarfarväl följde plötsligt och abrupt flera decennier utan återseenden. Men så sommaren 2023 svepte min kikare åter förväntansfullt över vegetationsrika småvatten. Fem

årtionden bortom mitt första möte var utgångsläget för möten med den lilla, rundnätta doppingen helt annorlunda. Efter framgångsrika årtionden på 1960- och 1970-talen följde kraftig minskning i södra Sverige. Särskilt illa tycks det ha gått i Kronobergs län där den senaste, lyckade föryngringen genomfördes 2018. Men nu var kanske något på gång. Tidig maj upptäcktes ett svarthakedoppingspar i dammarna vid Lenhovda reningsverk. Dagar och veckor förflöt i fåglarnas sällskap. Alltmer började tala för att det inte rörde sig om någon tillfällig ”doppingnyck” följt av plötslig reträtt, utan att paret verkligen skulle stanna kvar och inleda häckningsförsök. Egentligen oroade bara en sak. I år var den skrattmåskoloni borta som under årens lopp gett skydd åt häckande smådopping, sot-

Adult svarthakedopping med två ungar vid Lenhovda reningsverk 2023. Foto: Roger Jönsson

höna och rörhöna. Även för svarthakedoppingen borde måsarnas frånvaro innebära minskade möjligheter att hålla predatorer borta från bo, ägg och ungar.

Hopp varvat med oro följde också sommaren. En av svarthakedoppingarna fanns nu fast förankrad i en tät starrugge. Honan låg uppenbarligen och ruvade, så pass dold av den täta växtligheten att hennes rubinröda öga med nöd och näppe kunde skönjas i vissa gynnsamma vinklar och ljus och bekräfta att hon fortfarande fanns där. Men skulle det även komma några ungar?

Så mycket tid han förflyta sedan upptäckten av boet, att jag började miss-trösta och frukta att något gått galet. Men så den 2 juli hördes fina pip från några av de skyddande starruggarna.

Efter en stunds spänd väntan syntes även två, mycket små dunbollar, möjligen nykläckta för dagen. Två veckor senare hade de vuxit rejält och nått ungefär hälften av de vuxna fåglarnas storlek. Större ungar tycktes också innebära ökad arbetsinsats för föräldrarna. Från och med nu delade de också på omvårdnaden. I ena hörnet av dammen sällskapade en vuxen fågel med en unge, i motsatt ände av samma vattenyta fanns den andra föräldrafågeln tillsammans med en lika omhuldad unge.

Fortsättningen i Lenhovda tycks därefter, på typiskt svarthakedoppingsvis, ha avverkats raskt och systematiskt. En bit in augusti var hela familjen försvunnen. Gissningsvis hade de flyttat till någon plats längs kusten. Just som jag spanade över dammen

Adult svarthakedopping med två ungar vid Lenhovda reningsverk 2023. Foto: Roger Jönsson

där fåglarna häckat, skymtade en kvinna på morgonpromenad med sina hundar. Då hon passerade stannade hon kort upp och frågade om jag sett svarthakedoppingarna. En smula förvånat frågade jag tillbaka om hon var intresserad av fåglar. Det var hon egentligen inte. Men just den här var så extraordinär och vacker att hon känt sig tvungen att googla för att ta reda på namn och artbeskrivning. Det är lätt att fastna för svarthakedopping. Förhoppningsvis var sommarens häckning vid Lenhovda dessutom inte en engångsföreteelse utan början på ett nytt kapitel för svarthakedopping i Uppvidinge och Kronoberg.

Svarthakedoppingens liv och levne

Svarthakedopping häckar främst i vegetationsrika sjöar, dammar och småvatten. Ytterligare två faktorer bör dessutom kugga rätt för att fåglarna ska trivas. Helst bör det inte finnas fisk. Fisk konkurrerar nämligen med fåglarna om föda. Förekomsten av skrattnås är däremot inte bara välkommen utan gynnar doppingarna genom koloniernas vakande ögon och larm som ger skydd inför tänkbara predatorer.

Precis som skäggdopping och svart-halsad dopping är svarthakedopping sällskaplig. Fåglarna kan häcka i kolonier på upp till 25 par. Boet läggs gärna i tät vegetation där till exempel säv eller vass döljer insyn av ruvande fåglar och ungar. I Småland anländer

svarthakedoppingen ofta sina häckvatten under månadsskiftet april-maj. Därefter blir fåglarna platsen trogen till juli-augusti då de flyttar vidare till kusten eller större sjöar. Under häckningstid utgör evertebrater (vattenlevande, ryggradslösa smådjur), insektslarver och grodyngel favoritfödan. Även salamandrar och småfisk kan ingå i kosten.

Orsakerna bakom svarthakedoppingens drastiska tillbakagång i södra Sverige är oklar. Möjligen samverkar flera faktorer. Utplanterad fisk innebär i värsta fall förödande födokonkurrens. Skrattnåsen kraftiga tillbakagång och försvinnande från många sjöar har säkerligen också inverkat negativt och bidragit till ökad predation från till exempel mink. Utdikning och vattenståndsvariationer i samband med häckningen är annat på minuskontot.

Utbredning

Svarthakedopping har över lag nordlig utbredning. Arten hänger med hela varvet från Europa och Asien via Kamtjatka och vidare till Nordamerika och Island. Till södra Sverige kom arten relativt sent.

Först under mitten av 1800-talet nåddes Öland och Gotland. Under 1900-talets inledning koloniserades även övriga delar av Götaland.

I södra Sverige fortsatte expansionen fram till 1960-talet. Efter 1970-talet skedde allt tydligare tillbakagång. Mellan riksinventeringarna 1972 och 1996 minskade svarthakedoppingens

bestånd i Götaland med drygt 50 procent. Utvecklingen har varit lika dys-ter i Kronobergs län. 1986 uppskattades beståndet till 50 par. 2012 hade den siffran justerats nedåt till 25 par. 2022 rapporterades endast ett par under häckningstid.

Sentida förekomst av svarthakedopping i Kronobergs län

Över lag tycks hastig uppgång följt av lika hastig tillbakagång även gälla för Kronobergs län. Sammanställningen nedan bygger främst på material från Artportalen. I samma andetag kan det därför vara värt att påpeka att mycket äldre rapportmaterial alltså saknas i databasen och endast finns tillgängligt i äldre fågeltidskrifter eller privata anteckningsböcker som jag inte haft tillgång till. Även om redovisningen därför haltar en smula, framstår ändå tydligt svarthakedoppingens entydiga färdriktning utför.

Uppvidinge kommun

Södresjö tillhörde länge länets främsta svarthakedoppingslokaler. Under 1960-talet fanns en stor koloni som lär ha rymt upp till 25 par. Vid 1970-talets slut var beståndet alltså betydande; 6 maj 1977 observerades 27 fåglar vid den lilla sjön nära byn Svartshult i Älghults socken. Mot slutet av 1980-talet hade beståndet krympt till endast 2–3 häckande par. Perioden 2002–2004 öppnade upp för en knapp ljusning med 4–5 revirhävande par. Därefter tog minskningen

åter fart. 2008–2012 varierade beståndet mellan 1–2 par som med viss regelbundenhet även producerade ungar. Lyckade häckningar genomfördes 2008, 2009 och 2012 och resulterade i en unge vardera. 2013 blev sista sommaren då *Södresjö* gästades av ett svarthakedoppingspar. Fram tills 2018 anlände varje år plikt-
troget en ensam dopping. Dessvärre ropade nämnda fågel förgäves efter partner.

Även vid närbelägna *Fällegöl*, några kilometer väster ut i riktning mot *Sävsjöström*, lär det ha funnits en koloni av häckande svarthakedopping. 1977 observerades till exempel tio fåglar vid den lilla gölen. Sista iakttagelsen under häckningstid gällde ett par 7 maj 1989.

Vid *Baggatorpagöl*, Åseda iakttogs en revirhävande fågel 21 maj 1972. Vid tre olika tillfällen därefter iakttogs två fåglar och 18 juni sågs en unge tillsammans med paret.

Under häckningstid har svarthakedopping även rapporterats från följande sjöar och småvatten i Uppvidinge kommun: *Krokegöl*, Lenhovda, 2 par 1977; *Lilla sjö*, Nottebäck, varnande fågel 1986 och 1 par 1990; *Broholmagölen*, Nottebäck, 1 par 1979; *Sävsjön*, Lenhovda, 1 par 1979; *Ösjön*, Åseda, 1 ensam fågel 25 juni 1978 och 1 ensam fågel 28 juni samt 5 juli 1980. Vid det senare tillfället jagade fågeln bort två knipphonor.

/ **Mikael Persson**

Reningsdammarna i Lenhovda

Lenhovda reningsverk dubblar som Uppvidinge kommuns bästa fågelsjö. I en tät och lite kärv skogsbygd känns myllret av ljud och rörelser snudd på svindlande. Här en kort resumé vad platsen kan erbjuda under ett kort besök:

Smådopping häckar med minst ett par. Fågeln är notoriskt diskret och röjer främst sin närvaro genom drillar som i viss mån kan leda tankarna mot upphetsade gökars bubblande läten. Tålamod och tystnad brukar belönas med skymtar av den lilla, runda doppingen i rödbrunt. Arten producerar ofta flera kullar per år. Vissa år ses även små ungar i månadsskiftet augusti-september. Så gott som årligen genomför smådopping föryngringar i den främsta reningsverksdammen.

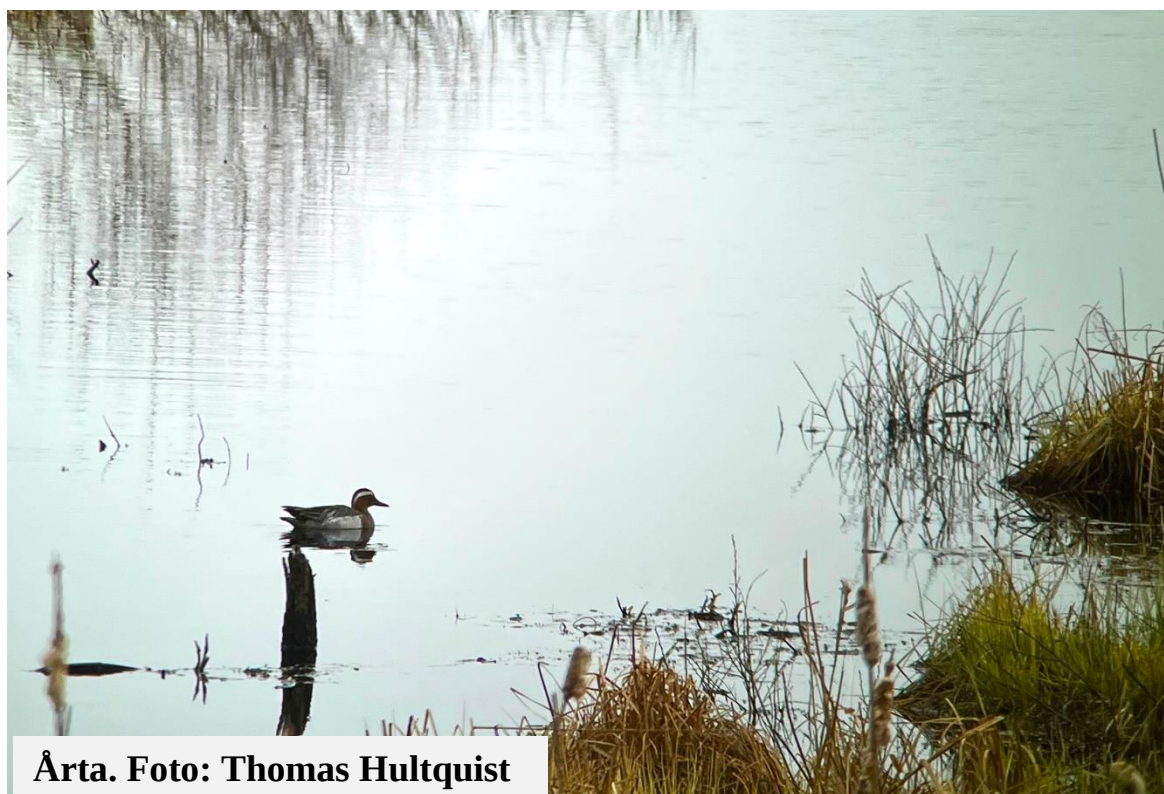
Sothöna häckar med upp till tre par. Fågeln avslöjar inte bara sin närvaro genom kolsvart fjäderdräkt och elfbensvit näbbplåt, utan också diverse höga och gnissliga läten. Även högljudda och plaskande revirstrider är vanliga. Trots uppseendeväckande rödgul näbb är **rörhöna** betydligt diskretare och mer svårsedd än sothöna. Ett till två par finns vid reningsverksdammarna, men fåglarna förblir ofta osynliga till skyddet av vass och annan tät vegetation. Rörhönan uppmärksammas oftast genom sina läten, främst ett, som den klassiska fågel

boksförfattaren Erik Rosenberg träffsäkert beskrivit som ett karaktéristiskt, vattenbubbligt *kvorrl*.

Vattenrallens extremt diskreta vanor fäster i ännu högre grad arten vid kategorin snudd på osynliga fåglar. Vid gryning och skymning avslöjar fåglarna sig ofta genom ett hårt, taktfast och ibland även accelererande *kyppkypp*. Ibland hörs även ett märkligt läte som påminner en smula om de kvidande skriken från en stucken gris. Vattenrallen håller sig nästan uteslutande till reningsverksdammarnas tätaste vassruggar. Vid något sällsynt tillfälle kan den visa sig öppet. Då föreslår snöskoformade fötter, lång röd näbb, rest stjärt och knyckiga rörelser något hämtat ur serietidningsvärlden. Åtminstone 2019 genomförde arten lyckad häckning. 19 juli sågs sex små, dunungar.

Kricka, gräsand och knipa tillhör också reningsverksdammarnas regelbundna häckfåglar. 2009 fanns även ett knölsvanspar på plats. Vissa år gästas dammarna av sångsvansfamiljer som häckar i omgivningarna.

Miljöerna vid reningsverket kan tyckas en smula udda för **forsärla**, men rik tillgång på insekter är förmodligen förklaringen till att den intensivt gultonade och långstjärtade ärlan häckade under 2023. Kvardröjande ärlor brukar även kunna ses långt in på höstkanten.

Årta. Foto: Thomas Hultquist

Vår och höst drar dammarna även till sig rastande flyttfåglar. **Bläsand** och **vigg** syns då och då, främst under sensommar och höst. Hösten 2023 gästade även en lång-

Vissa år hörs även **rörsångare** från dammarnas vassruggar. 2023 sjöng två fåglar vid den främre dammen. Under maj 2019 ljöd dessutom **säv-sångare** från samma plats. Arten är extremt ovanlig i Uppvidinge, men har i samband med höstflytt setts vid flera tillfällen, främst under början av september. Lyssna då efter dämpade zäck och spana därefter efter fåglar som förflyttar sig snabbt mellan skyddande vass- och starruggar.

Ladusvala, hussvala, rödstjärt, gransångare, ärtsångare och **sävparv** är andra arter som häckar i området. Vissa år hörs även **törn-sångare**. På det närbelägna industriområdet finns sjungande **svart rödstjärt** – Vagnvägen kring Börjes Tankcenter är ett bra ställe att lyssna efter artens vemodigt, gnissliga sång.

stannande **skedand**. Under årens lopp har det även observerats lite sällsyntheter. 19 april-28 juni 2015 förgylldes platsen av en **årta**. I oktober 2008 gästades dammarna av en snatterand. 27 januari 2018 höll en **strömstare** till längs bäcken som passerar ut ur området.

Till sist några korta uppmaningar: Visa hänsyn och omdöme då du besöker platsen (vilket även gäller parkering av bilar). Även om flera av dammarnas fåglar är påfallande oskygga, riskerar alltför närgångna besök att störa häckningar. Vädjan gäller inte minst i samband med foto-grafering av svarthakedopping.

/ **Mikael Persson**

En naturälskares bekännelse.

Jag erkänner. Jag har fruktansvärt svårt att motivera mig till att gå ut i naturen nuförtiden. Här som mitt hjärta är sedan många år. Här som jag upptäckt och upplevt många äventyr klafsandes över myr och sumpmark, paddlande på sjöar eller sittandes under en gran och lyssnat när naturen vaknar. Här där jag snorig om näsan och röd om kinderna kommit hem och raskt öppnat datorn för att se om bilderna blev bra, för att artbestämma det jag inte kände till eller kände igen. Många är ni som genom åren hjälpt mig längs vägen.

Denna sommar var inget undantag och jag behövde några knuffar för att komma igång. Projekt Lom är ett riksomfattande projekt för att följa upp hur det går för våra stor- och smålommar i landet. Jag har haft span på det storlomspar som varje år återkommer till sjön Hultbren. Ibland har de fått ut en unge, ibland inte. Storlommen är sådan, en långlivad fågel med en säregen sång som ljuder långväga på våren när isen har gått på sjön. Den häckar inte alla år och är också mycket känslig för vårfloder eller torka följt av en regnperiod. Då kan häckningen helt enkelt gå förlo-rad och det är ju tyvärr vanligt i våra sjöar som dessutom är reglerade. Hultbren har under flera år haft väldigt lågt vattenstånd och under ett par år har också störningar pågått i form av sprängningar i omgivningen.

Mailkonversationer med Mats som hanterat Projekt Lom har hjälpt mig mycket med denna magiska fågel. Han och andra har skrivit massor om lommar och jag delar denna text så underbart fint förklarande angående lommarnas samlingar:

"Vad gäller frågan om varför lom-marna samlas i grupper har några olika förklaringar framförts. Rimligt-vis har grupp-beteendet någon slags social funktion - mycket tyder på att storlommarna på något sätt "känner varandra" och att de olika turerna i det rituella beteendet med cirkeldans, näbbdoppningar m.m., kanske innehåller någon form av kommunikation mellan fåglarna. I undersökningarna av svartnäbbad islom har tanken framförts att lommarna både "testar av" varandras sociala status, liksom kvalitén på den sjö man besöker. Lommarna är ju långlivade fåglar, och vad man har lärt sig - både om sina lomgrannar i samma och närbelägna sjöar, och om hur det är med tillgången på såväl boplatser som bytesfisk i kringliggande sjöar - kan vara bra för "planeringen" av kommande häckningssäsonger. Är man en storlom på bara 3-4 år som skall slå sig in på äktenskapsmarknaden, kan deltagande i grupperna kanske dessutom vara ett sätt att informera sig om tänkbara partners för kommande år...? - att åtminstone några av lommarna kanske helt enkelt är ute och raggat...?"

Hela texten hittar du här:

<https://cdn.birdlife.se/wp-content/uploads/sites/30/2020/05/OSF-Storlom-upptr%C3%A4dande-i-grupper.pdf>

Hur gick det då denna sommar 2023?

Jo jag tog mig upp till Hultbren, stoppade i öronpropparna för att slippa de konstanta oljuden från vindkraftverken, och letade med tubkikaren. I timmar. Där fanns bland andra drillsnäppa, fiskmås, fisktärna, skrattnås, kanadagås, knipa och häger. Fiskgjusarna kom inte åter detta år. Jag hoppas de funnit en annan sjö långt ifrån all vindkraft. Eller (hemska tanke) klarade sig inte någon av de fyra, varken de vuxna eller de som var flygga förra sommaren.

Just som jag tänkte ge upp mitt sökande för dagen så dök de upp. Tre stycken storlom. Självklart på andra sidan sjön. Vet ni hur stor Hultbren är? Dessutom blåste det och gick krabb sjö så några bra bilder blev det inte. Jag kunde inte helt säkert avgöra om det var två vuxna och en unge. Var det lite för tidigt för att en unge skulle vara så stor redan? Eller spelade vattnet och solen mig, tubkikaren och kameran ett spratt?

Lite längre fram på sommaren bestämde jag mig åter för ett försök. Denna gång krånglade jag mig till sjön via en väg som jag fått tips om från en vän. Det är egentligen bom och privat men jag smög mig ner ändå. Storlommarna försvinner oftast

in i de vikarna och som ni vet ska man ju följa sin intuition. Så efter en del klivande, hasande och smygande kom jag fram till en plats där jag hade fin sikt och vem låg där i det stilla vattnet om inte - en storlomsunge klass IV alltså nästan lika stor som sina föräldrar. Den var lite orolig så jag drog mig undan så varsamt jag kunde. Och vad kommer upp till ytan från ingenstans? Jo föräldrarna. Ungen försökte få en fisk men nej, lär dig fiska själv! Tonåringar som tonåringar tänkte jag, visst matar vi men det är också dags att lära sig hur det går till att få middag.

Storlomsunge i Hultbren 2023

Storlomspar i Hultbren 2023

Jag satt stilla och bara njöt av dessa vackra fåglar. Paret med sina cirklanden, näbbdoppningar och hälsningsfraser visade på en självklar samhörighet. Det var dags att lämna dem ifred. Jag hade fått beviset för en lyckad häckning och var, som så ofta nu för tiden, både glad och ve-modig. Den där blandade känslan av att något vackert gått förlorat har förändrat mig. Jag har fruktansvärt svårt att motivera mig till att gå ut i naturen nuförtiden.

/ Text och bild Barbro Loborg /

Sammanfattning från klubbens årsmöte febr 2023

För de medlemmar som inte hade möjlighet att komma på vårt årsmöte i februari, kommer här en sammanfattning:

Vi kunde åter, efter ett par års pandemirestriktioner, genomföra vårt årsmöte sista söndagen i februari som ju är vår ordinarie tidpunkt. Fågelklubbens 36:e årsmöte hölls i PRO-lokalen i Lenhovda där 15 medlemmar hade mött upp. Sedvanliga årsmötesförhandlingar där Göran Carlsson omvaldes till ordförande för kommande år. Omval på två år för Torbjörn Gustafsson, Staffan Jonasson och Rolf Lilja.

Fågelklubben har som vanligt varit involverade i den årligen, återkommande kungsörnsinventeringen. Under februari och mars är inriktningen

att se spelflygande fåglar. Denna inventering följs sedan av en uppföljning under sommaren.

Totalt har sju medlemmar, varit involverade i dessa inventeringar. Vi har haft 15 olika platser i kommunen under bevakning. Någon plats har bara besökts en gång, medan andra haft flera bevakningstillfällen. Totalt har vi under spelflyktsinventeringen varit ute vid 20 tillfällen, sammanlagt 80 timmar.

Vid den uppföljande sommarinventeringen gjordes ytterligare 18 besök på olika platser i kommunen, drygt 60 timmar.

För första gången efter pandemin kunde fågelklubben åter genomföra exkursioner det gångna året.

Orrspel på Horshaga fly 10 april. 5 personer kom trots blåsig och kyligt väder. 22 spelande tuppar samt 2 honor visade upp sig. En ung havsörn samt sträckande sångsvanar, grågäss samt storskarv var några av de arter vi såg.

Fågelskådningens dygn 7–8 maj, med ca 10 besökande. Under dygnet sågs 42 olika arter.

Därefter följde exkursioner på temat: ”På vingar genom natten”

Den 21 maj berättade Peter Wredin från Länsstyrelsen om fladdermössens fascinerande värld. 8 personer kom till Sjösås äng, Braås.

Raggbock. Foto: Love Eriksen

Vid nästa tillfälle, 6 augusti, gällde det en av länets största, mest sällsynta och gåtfulla insekter, raggbocken. 6 personer mötte upp i kvällningen vid naturreservatet Stocksmyr-Brännan.

Den tredje exkursionen, 3 september, med inriktning på nattfjärilar, blev inställd

Den årliga aktiviteten Smålandsrallyt, under Allhelgonahelgen 5–6 november, samlade 21 deltagare. Temperaturen visade +7,0° men regn, blåst och disigt väder gjorde att det kändes kylslaget. Trots detta gjorde vi ännu ett, för vår del, mycket bra resultat. Vi kom upp till 81 olika arter, en klart godkänd siffra i detta väder.

Styrelsen har under året även jobbat med den fråga som ställdes på förra årsmötet, nämligen bygga ett fågeltorn vid Dällingen. Eftersom sjön ligger i Växjö kommun har kontakt tagits med Växjö Fågelklubb. Det har mynnat ut i att Växjö Fågelklubb har tagit kontakt med Växjö kommun. Kommunen har gett ett positivt besked och dessutom lovat att stå för både material- och byggkostnad.

Vi har under 2022 haft fyra styrelsemöten.

Antalet medlemmar vid verksamhetsårets slut, inklusive familjemedlemmar, var 134 st.

Styrelsen har för år 2022 bestått av:

Ordf	Göran Carlsson
Vice ordf:	Love Eriksen
Kassör:	Jonny Svensson
Sekr:	Rolf Lilja
Vice sekr:	Torbjörn Gustafsson
Ledamot:	Roger Jönsson
Ledamot:	Staffan Jonasson

År 2023 börjar närma sig slutet och det börjar bli dags att betala medlemsavgiften för 2024. Samma avgift som föregående år. Över 20 år 60:- kr, under 20 år samt familjemedlemmar 10:- kr.

Vårt exkursionsprogram för 2024 kommer att presenteras närmare i vårnumret men vi kan redan nu nämna att första exkursionen kommer att som tidigare ske på Horshaga fly med orrspel m m.

Glöm inte heller ”Vinterfåglar inpå knuten” som pågår mellan 26-29 jan 2024

Vi passar på att redan nu påminna om vårt kommande årsmöte 25 febr 2024. Detta år får vi besök av naturfotografen Bengt Petersson. Så här beskriver han sig själv och sitt föredrag:

Något kort om mig själv:

Bengt Petersson.

Bor i Asarum/Karlshamn, Blekinge.

Nu pensionär och sysslar bland annat med naturfoto. Fåglar och orkidéer har varit flitigt återkommande motiv.

Uppväxt i Alstermo och återvänder ofta till Uppvidinge för foto och besök i olika naturreservat.

Bildföredraget:

Innehåller några block:

1) *Orkidéer. Jag har fotograferat samtliga vilda svenska orkidé-arter (43 st)*

Visar ett urval av dessa och med lite korta berättelser.

2) *Orrspel*

Bilder huvudsakligen från Kamra fly.

3) *Tjäderspel*

Bilder från Uppvidinge

4) *Havs-/Kungsörn*

Bilder från Uppvidinge

Plats: Hantverkets hus, Åseda söndagen 25 februari 2024

Tid: 15.00 (årsmötesförhandlingar). 17.00 (bildvisning)

Som vanligt bjuder fågelklubben på fika. Välkomna!

Uppvidinge Fågelklubb

Sjösåsvägen 16, 363 41 BRAÅS

STYRELSE:

Ordförande: Göran Carlsson

Ringvägen 14, 364 43 ALSTERMO

E-post: goran.elisabeth@telia.com

Mob 070-2321235

Vice ordförande: Love Eriksen

Bihult 1, 364 91 LENHOVDA

E-post: love.eriksen@gmail.com

Mob 073-1825031

Sekreterare: Rolf Lilja

Sjösåsvägen 16, 363 41 BRAÅS

E-post: rolf.lilja.braas@telia.com

Mob 0733-107595

Vice sekreterare: Torbjörn Gustafsson

Holmahult Gården, 364 91 LENHOVDA

E-post: tg@glocalnet.net

Tfn 0474-240 45

Mob 010-471615

Kassör: Jonny Svensson

Nålgatan 3, 364 31 ÅSEDA

E-post: jonny.svensson@netatonce.net

Mob 076-1063668

Ledamot: Staffan Jonasson

Norrgatan 2 J, Lgh 1001, 364 43 ALSTERMO

E-post: staffanirene@telia.com

Mob 070-6031236

Ledamot: Roger Jönsson

Norregårdsvägen 11C, 352 44 VÄXJÖ

E-post: upupa_epost@hotmail.com

Tfn 0470-71 15 26

Mob 070-6837449

REVISOR

Matz Gustafsson, Rynnings väg 38, 363 42 BRAÅS

Ulf Arfvidsson, Lejens väg 24, 363 42 BRAÅS

MEDLEMSAVGIFT 2024

Över 20 år 60:- Under 20 år 10:-

Familjemedlemmar 10:-

Vårt bankgironr är 5649-6755

Innehållsförteckning:

Ett nattligt besök i Vithults naturreservat.

sid 1

Comeback för svarthakedopping.

sid 4

Reningsdammarna i Lenhovda.

sid 9

En naturälskares bekännelse.

sid 11

Sammanfattning från klubbens årsmöte febr 2023.

sid 13

Påminnelse årsmöte 2024.

sid 15

Kontakt- och adressuppgifter till styrelsen

sid 16